

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-896741677

DOS-2026-0003215

Status

Openbaar

Datum vergadering**Gedeputeerde Staten**

15 september 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Vaststellen Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027

Advies

1. Vast te stellen het Statenvoorstel waarin de Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027 ter vaststelling aan Provinciale Staten wordt aangeboden;
2. Te bepalen dat de Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027, na vaststelling door Provinciale Staten, wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad onder gelijktijdige intrekking van de Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2026;
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting van Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027;

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Statenvoorstel – Besluit tot het vaststellen van de legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027.
- Tarieventabel behorende bij de legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2027.

Toelichting voor het College

Met de komst van de Omgevingswet mag de provincie leges heffen over het milieudeel van een aanvraag omgevingsvergunning, de zogenaamde milieubelastende activiteit. De provincie is verantwoordelijk voor de behandeling van aanvragen omgevingsvergunningen en het toezicht hierop evenals de behandeling van meldingen op basis van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor die bedrijven waarvoor de provincie op grond van de Omgevingswet bevoegd gezag is.

Eind 2022 hebben Provinciale Staten de Legesverordening milieubelastende activiteiten Omgevingswet Zuid-Holland 2023 vastgesteld, op grond waarvan de provincie Zuid-Holland leges kan gaan heffen. Eind 2023 is in opvolging de Legesverordening milieubelastende activiteiten 2024 vastgesteld. Tussen 2024 en 2026 is er uitvoering gegeven aan deze legesverordening en is deze tussentijds met 12 provincies geëvalueerd. Vanuit deze evaluatie is gebleken dat deze verordening ingewikkeld en niet transparant is gebleken. Hierdoor is er IPO breed gekozen om de systematiek van de verordening aan te wijzigen in een meer transparante en eenvoudige methode.

Vereenvoudiging legesverordening milieubelastende activiteiten 2027

Voorgesteld wordt om de legesverordening milieubelastende activiteiten voor het belastingjaar 2027 te vereenvoudigen. Dit is provinciaal breed en met belastingadviesbureau Involon afgestemd.

Het aanslaan op basis van artikelen in het besluit activiteiten leefomgeving wordt losgelaten. Ook wordt niet langer gewerkt met kortingsstructuren. In plaats daarvan wordt een heldere maatstaf toegepast, waardoor direct duidelijk is welke tarieven op een aanvraag van toepassing zijn. Het voorstel is om te gaan werken met een basistarieven voor aanvragen. Deze basistarieven zorgen ervoor dat er nog 6 soorten tarieven overblijven en zijn op elke aanvraag van toepassing.

1. Vooroverleg ter beoordeling van een conceptaanvraag of definitieve aanvraag
2. Oprichting uitgebreide oprichtingsprocedure;
3. Verandering uitgebreide procedure;
4. Verandering reguliere procedure;
5. Milieueffectrapportage;
6. Andere milieubelastende activiteiten.

Het uitgangspunt binnen de complexe aanvragen, is dat voor elke aanvraag een basistarief geldt.

Daarnaast kan een aanvraag één of meerdere van de zes thema's raken. Binnen complexe aanvragen is verdere specificatie nodig om het toepasselijke tarief en de bijbehorende kosten nauwkeurig te kunnen bepalen. Uit de analyse is gebleken dat aanvragen uiteenlopen in zes verbijzonderingen:

1. Afval
2. Afvalwater
3. Bodem
4. Geluid
5. Lucht
6. Veiligheid

Aan de hand van de aanvraag kan de omgevingsdienst bepalen welk van deze verbijzonderingen moeten worden beoordeeld. Per beoordeelde verbijzondering wordt het basistarief vermeerderd met een vastgesteld tarief per verbijzondering.

Op deze wijze komt het tarief voor het doen van een aanvraag dichtbij de werkelijk gemaakte kosten die een aanvraag met zich meebrengt, en kan er in overleg van tevoren door de omgevingsdienst duidelijk worden vastgesteld welk tarief een aanvrager zou moeten betalen.

De huidige teruggavebepalingen binnen de legesverordening milieubelastende activiteiten is transparant en blijft intact.

Vooroverleg

In de tarieventabel opnemen dat aanvragers 75% van het legesbedrag van het vooroverleg terugkrijgen als zij binnen 26 weken na het voeren van het vooroverleg een definitieve aanvraag indienen.

Geraamde baten vooroverleg op 50% kostendekkendheid:	+/- €641.100,00
Geraamde teruggave vooroverleg op 50% kostendekkendheid	+/- €480.800,00

Advies en instemming op grond van de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet kunnen initiatiefnemers een aanvraag om een omgevingsvergunning voor meerdere activiteiten in één aanvraag indienen. Er is dan sprake van een meervoudige aanvraag. Voor deze aanvraag is één bestuursorgaan het bevoegd gezag, meestal is dat de gemeente. Het bevoegd gezag neemt het besluit op de aanvraag. Om ervoor te zorgen dat de bestuursorganen die normaal het bevoegd gezag zouden zijn voor (één van) de activiteiten hier een rol bij spelen, is in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit vastgelegd dat het bevoegd gezag advies en instemming moet vragen van de betreffende bestuursorganen. De omgevingsvergunning kan in dat geval alleen verleend worden als er instemming wordt verleend.

Omdat het bestuursorgaan wat instemming verleend geen leges op kan leggen, is in de Omgevingswet opgenomen dat deze leges kunnen worden doorbelast door het opleggen van een geldsom aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag kan de kosten vervolgens doorbelasten aan de aanvrager in de vorm van leges. Omdat dit recht is opgenomen in de Omgevingswet, hoeft hierover niks te worden opgenomen in de legesverordening.

Tot op heden zijn er geen geldsommen voor advies en instemming opgelegd. Het voorstel is om dit per 1 januari 2027 in te voeren. Er worden hiervoor interne processen opgesteld en de betrokken gemeenten worden geïnformeerd.

Voor het kunnen doorbelasten van de leges in geval de provincie instemming moet vragen aan een ander bestuursorgaan, wordt in de legesverordening een bepaling opgenomen.

Intrekken verordening 2026

De legesverordening wordt gelijktijdig met het vaststellen van deze verordening ingetrokken, en blijft van kracht voor alle belastbare feiten die zich voor de inwerkingtreding van deze verordening hebben voorgedaan.

Kostendekkendheid

Uit onderzoek is gebleken dat er op dit moment €5.647.908,00 aan kosten kunnen worden toegerekend, dit bedrag is voor de berekening van 2027 100% kostendekkend.

In 2025 is er €1.839.816,00 aan baten geraamd naar aanleiding van de opgaves van de omgevingsdiensten. Afgezet tegen de berekende kosten van 2026 zou dit betekenen dat er heden een kostendekkendheid percentage van 32,28% is.

Voorgesteld wordt om de kostendekkendheid voor 2027 vast te stellen op 50% en met een meerjarenplan jaarlijks met 10% toe te werken naar 100% dat in 2032 wordt bereikt.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 2.823.954,00
Programma	: Ambitie 7 - Gezond en veilig Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Op grond van de Provinciewet artikel 225, lid 2 sub b, wordt de omzetbelasting gezien als last voor de Provincie Zuid-Holland. Hierdoor is de omzetbelasting doorberekend en versleuteld in de geraamde lasten, baten en tarieven van de legesverordening. De btw wordt versleuteld en niet apart geboekt omdat de btw niet hoeft te worden afgedragen.

Juridisch kader

Provinciale Staten hebben, conform artikel 220 van de Provinciewet, een autonome bevoegdheid om een belastingverordening vast te stellen, te wijzigen of af te schaffen. Op grond van artikel 223 van de Provinciewet kan een recht geheven worden voor, door of vanwege het provinciebestuur verstrekte diensten. Daarnaast kan op grond van artikel 13.1a van de Omgevingswet rechten geheven worden voor onder meer aanvragen voor omgevingsvergunningen. Op grond van artikel 225 van de Provinciewet mogen de tarieven van de leges maximaal 100% kostendekkend zijn.

De Legesverordening milieubelastende activiteiten Zuid-Holland 2026 is aan de hand van ingewonnen juridisch advies van Involon B.V. op onderdelen. Met het onderzoek door Involon B.V. zijn eventuele juridische risico's afdoende afgedekt.

Na vaststelling van het besluit moet dit worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit is verplicht met het oog op de inwerkingtreding van de verordening.

Voorafgaande besluitvorming

Provinciale Staten hebben op 12 november 2025 de huidige Legesverordening milieubelastende activiteiten omgevingswet Zuid-Holland 2026 (PZH-2025 879271745) vastgesteld.

Proces

Na vaststelling van het Statenvoorstel door GS wordt dit voorstel behandeld in de commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen. Na goedkeuring door de commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen, wordt het voorstel behandeld door Provinciale Staten in de vergadering van 11 november 2026 en na vaststelling gepubliceerd in het Provinciaal Blad. De Legesverordening milieubelastende activiteiten omgevingswet Zuid-Holland 2027 treedt per 1 januari 2027 in werking.

Participatie en rolneming

N.v.t.

Communicatiestrategie

Na vaststelling van het besluit moet dit worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit is verplicht met het oog op de inwerkingtreding van de verordening. Publicatie in het Provinciaal Blad uiterlijk in december 2026 volstaat met het oog op de inwerkingtreding van de verordening per 1 januari 2027. De informatie over de legesverordening milieubelastende activiteiten omgevingswet Zuid-Holland 2027 zal op de website van de provincie worden bijgewerkt.